

Overordnede retningslinjer for frokostordninger i Hillerød Kommunes kommunale dagtilbud og selvejende institutioner

Der står I dagtilbudsloven § 16 a at "Alle børn i kommunale, udliciterede og selvejende daginstitutioner og privatinstitutioner efter § 19 skal have et sundt frokostmåltid alle hverdage, jf. dog stk. 3 og 4 og § 16 b, stk. 1-3".

Nedenstående retningslinjer vedrører den mad der fremstilles i dagtilbuddene i forbindelse med et sundt frokostmåltid.

I kommunale dagtilbud kan forældregruppen fravælge et sundt frokostmåltid i en afstemning med simpelt flertal. I selvejende dagtilbud træffes dette valg i forældrebestyrelsen. I Hillerød Kommune foregår afstemningen om fravalg af et sundt frokostmåltid hvert andet år.

For de steder hvor forældregruppen ikke har fravalgt fælles frokostordning gælder, at der bliver fremstillet måltider ud fra gældende officielle anbefalinger fra Fødevarestyrelsen vedrørende kostens sammensætning for børn i hhv. vuggestue og børnehave.

Kostråd til Måltider i daginstitutioner - Fødevarestyrelsen

Der tilberedes måltider ud fra nedenstående retningslinjer:

- Kosten er sammensat ud fra eksisterende viden om små børns ernæringsbehov.
- Der serveres frokostmåltider der i høj grad er grønt og plantebaseret, suppleret med kød.
- Børnene slukker tørsten i vand, suppleret med mælk.
- Der serveres som udgangspunkt ikke kage, is og slik i dagtilbuddene.
- Der serveres som udgangspunkt ikke sukkerholdige drikke i dagtilbuddet.
- Måltidet fremstilles med så høj en økologiprocent som muligt, inden for den økonomiske ramme
- Ved særlige lejligheder kan der blive serveret sødt bagværk, fx æbleskiver. Det samme gør sig gældende for saftevand, der kun serveres ved ganske særlige lejligheder fx i forbindelse med højtider. I tilfælde hvor det er ekstraordinært varmt, kan der serveres saftevand for at sikre børnenes væskeindtag.

Allergi og specialkost

Hvis et barn lider af en lægedokumenteret allergi eller anden sygdom der kræver specialkost, bliver en sådan kost fremstillet i dagtilbuddet. I tilfælde hvor den daglige leder / institutionsleder efter dialog med forældre vurderer, at dagtilbuddet ikke på forsvarlig vis kan fremstille specialkosten, kan forældrene fritages fra betaling til Sundt frokostmåltid jf. dagtilbudsloven § 16 a stk. 3. Barnet kan i stedet spise en medbragt madpakke i dagtilbuddet.

Kulturelle hensyn

Kulturelle hensyn respekteres og børn hjælpes til at undgå fødevarer efter forældrenes anvisning. Dagtilbuddene kan i en vis udstrækning producere mad, som tager hensyn til mangfoldige tilgange. Hvis specifikke ønsker til specialkost ikke kan imødekommes indenfor den kostplan, som dagtilbuddet har lagt, kan barnet medbringe en supplerende madpakke.

Vegetarisk og vegansk kost:

Der serveres proteinholdige vegetariske alternativer på dage, hvor der indgår kød eller fisk i menuen. Fødevarestyrelsen har udarbejdet kostråd, herunder kostråd for vegetariske måltider i børnehaver¹. Køkkenpersonalet i dagtilbuddene orienterer sig efter disse kostråd, når de fremstiller måltider til børnene. Der er ikke for nuværende udarbejdet lignende kostråd for veganske måltider. Derfor fremstilles ikke vegansk kost i kommunens dagtilbud

Hvis barnet lever vegansk, har forældrene mulighed for at give barnet en supplerende madpakke med i vuggestue / børnehave. Ansvar for at barnets ernæringsmæssige behov dækkes korrekt er placeret hos forældrene.

Dyrevelfærd

Byrådet har besluttet et forbud mod indkøb af turbokyllinger. Hertil kommer at dagtilbuddene skal overholde øvrige beslutninger omkring dyrevelfærd, som Byrådet måtte træffe fremadrettet.

Eksempler på kostønsker og håndtering:

Hvad	Håndtering	Fritagelse for madordning
Lægedokumenteret allergi og anden sygdom	Afhængig af karakteren af kosthensyn kan der enten fremstilles mad i dagtilbuddet, eller barnet kan medbringe egen mad.	Ja Mad kan medbringes.
Religiøse hensyn	Afhængig af konkret ønske om hensyn. Hvis hensynet er intet svine- eller oksekød kan der spises vegetarisk alternativ.	Nej Supplerende mad kan medbringes
Vegetarisk kost	Der serveres et proteinholdigt vegetarisk alternativ de dage hvor der indgår fisk eller kød i menuen, hvad enten det drejer sig om kold eller varm mad.	Nej Supplerende mad kan medbringes
Vegansk kost	Der serveres ikke vegansk kost.	Nej Supplerende mad kan medbringes

Medbragt mad

For medbragt mad gælder, at den medbragte mad skal være spiseklar i den forstand, at personalet ikke skal tilberede eller assistere barnet ude over den "almindelige" hjælp og guidning ved måltidet. Madpakken må gerne indeholde brød og pålæg hver for sig, således at barnet kan øve sig i at vælge, samt at smøre pålæg på brødet. Det er muligt at medbringe varm mad,

¹ Fødevarestyrelsen: 'Kostråd til vegetariske måltider i børnehaver' og 'Kostråd til måltider i daginstitutioner'

hvis det medbringes i en varmebeholder. Da forældrene betaler til frokostordningen, må barnet selvfølgelig gerne spise den del af frokost- og mellemmåltiderne, som er tilladt i barnets kost.

Ugens menu

Indholdet af ugens menu skal fremgå tydeligt og detaljeret. Detaljegraden er særskilt vigtig for forældre, der giver deres barns supplerende kost med, fx hvis familien lever plantebaseret. En detaljeret beskrivelse af ugens menu er med til at sikre, at forældre kan supplere deres barns kost mest hensigtsmæssigt, og hermed sikre at barnet får opfyldt alle sine ernæringsbehov.

Som et supplement til ovenstående retningslinjer opfordres dagtilbudsråd og forældrebestyrelser i selvejende dagtilbud til at beslutte lokale retningslinjer for fortæring i forbindelse med fødselsdagsfejring.